

CHUYÊN SÂU

4.3 Sức khỏe & Phúc lợi Cá – Giết mổ

4.4 Sức khỏe & Phúc lợi Tôm – Giết mổ

Tham vấn các bên liên quan - Tháng 4/2024

**Setting The
Standard for
Seafood**

Vấn đề và hướng tiếp cận của ASC

Vấn đề

- Phúc lợi là trạng thái tinh thần và thể chất của một loài động vật có liên quan đến các bối cảnh sống - chết cũng như khả năng đối phó với môi trường của chúng
- Trong quá trình giết mổ, việc không thực hiện một số nguyên tắc trại nuôi cụ thể có thể dẫn đến tác hại không cần thiết đối với phúc lợi vật nuôi trước thời điểm chết
- Tác hại có thể phát sinh từ việc không gây choáng hoặc gây choáng không đúng cách, từ việc sử dụng các phương thức giết mổ bất cập, và thiếu hệ thống dự phòng nhằm đảm bảo quá trình gây choáng và giết mổ hiệu quả

Hướng tiếp cận của chúng tôi

- Tiêu chuẩn Trại nuôi ASC yêu cầu các thực hành như kế hoạch giám sát sức khỏe và dịch bệnh, an ninh sinh học, phòng ngừa dịch bệnh và sử dụng thuốc, hóa chất trong nuôi trồng thủy sản có trách nhiệm nhằm đảm bảo sức khỏe và phúc lợi tốt cho vật nuôi trước khi thu hoạch và giết mổ
- Tiêu chuẩn Trại nuôi ASC tóm gọn các yêu cầu cụ thể và thực hành xử lý tức thì trước và tại thời điểm giết mổ để đảm bảo các trại nuôi tuân thủ quy trình giết mổ, nhằm đảm bảo phúc lợi được duy trì và các vật nuôi không phải chịu đựng một cách không cần thiết
- Tiêu chuẩn Trại nuôi ASC xóa bỏ các phương pháp giết mổ không hiệu quả, bắt buộc phải thực hiện gây choáng đối với một số giống loài liên quan, và đưa ra các yêu cầu nhằm đảm bảo việc gây choáng và giết mổ được hiệu quả

Các yêu cầu

Các bước nhằm đảm bảo phúc lợi được duy trì

1) Xóa bỏ các phương thức giết mổ bất cập

Các phương thức sau đây không được phép sử dụng:

- Làm ngạt khí
- CO₂
- Ngâm muối/amoniac
- Moi ruột/phân thây
- Luộc hoặc hấp sống

Việc gây mê quá liều được chấp nhận như một phương thức giết mổ chỉ khi sản phẩm không nhằm mục đích tiêu thụ của con người.

2) Triển khai bắt buộc việc gây choáng

- Các phương thức gây choáng bằng điện hoặc cơ học được ưu tiên, kèm theo hướng dẫn cụ thể cho từng giống loài
- Gây choáng được xem là hiệu quả khi vật nuôi ngay lập tức mất đi ý thức và duy trì trạng thái đó cho đến khi chết
- Việc bắt buộc sử dụng phương thức gây choáng bằng điện hoặc gõ hiện đang phải được triển khai đối với cá hồi và các loài cá bàng chài
- Đối với các loài cá có vây khác, việc bắt buộc sử dụng phương thức gây choáng bằng điện hoặc gõ phải được triển khai trong khoảng thời gian chuyển tiếp là 1-3 năm kể từ tháng 10/2025

3) Đảm bảo việc gây choáng và giết mổ hiệu quả

- Các hệ thống giết mổ dự phòng phải được thiết lập sẵn sàng
- Tất cả nhân sự tại điểm nuôi phải được tập huấn khái quát về sức khỏe và phúc lợi
- Nhân công và thiết bị liên quan đến vận hành nuôi trồng, xử lý hoặc giết mổ cá phải được tập huấn cụ thể về quy trình giết mổ và phúc lợi
- Một nhân viên phải được phân công chịu trách nhiệm cụ thể về mảng phúc lợi trong các hoạt động giết mổ

Các yêu cầu

Các yêu cầu cụ thể theo giống loài

Cá

- Phương thức gây choáng được xem là phù hợp nếu 95% số cá mất ý thức ngay lập tức, dựa trên mẫu cá 100 con
- Hiệu quả 100% là bắt buộc đối với phương thức giết mổ, dựa trên mẫu cá 100 con
- Hiệu quả gây choáng và giết mổ phải được giám sát nhằm đảm bảo không còn các cử động nắp mang, cử động mắt, và phản ứng với kích thích đau

Tôm

- Một phương thức được cho phép là ngâm vào bồn đá bùn lạnh hoặc sử dụng thiết bị điện trước khi ngâm bồn đá bùn lạnh
- Đá bùn lạnh là phương thức được sử dụng cho cả hai mục đích gây choáng và giết - tôm là nhóm giống loài duy nhất được cho phép áp dụng phương thức này
- Nhiệt độ đá bùn lạnh phải được kiểm soát và giám sát ở mức $\leq 4^{\circ}\text{C}$
- Thời gian nhúng phải đủ lâu để làm chết hiệu quả
- Giám sát hiệu quả giết mổ nhằm đảm bảo không còn cử động phối hợp của thân và chân

Cá bàng chài

- Các yêu cầu về giết mổ cá được áp dụng cho cá bàng chài

Cải thiện các tiêu chuẩn hiện tại về giống loài

Tiêu chuẩn Trại nuôi ASC giải quyết các yêu cầu về giết mổ một cách chặt chẽ hơn

Các tiêu chuẩn hiện hành về giống loài

- Các tiêu chuẩn giống loài trước đây không bao gồm các yêu cầu đối với việc giết mổ

Tiêu chuẩn Trại nuôi ASC mới

- Xóa bỏ các phương thức giết mổ bất cập đối với mọi chủng loài
- Bắt buộc gây choáng dành cho cá
- Các biện pháp nhằm đảm bảo việc gây choáng và giết mổ hiệu quả

Các lợi ích

Các lợi ích vượt ra khỏi phúc lợi của vật nuôi

Các tiêu chuẩn hàng đầu về chất lượng, giá trị và công nghệ

Các yêu cầu rõ ràng và được củng cố, giúp hỗ trợ các thực hành nuôi trồng hiệu quả

Các quy trình xử lý và giết mổ tập trung vào phúc lợi, giúp giảm thiểu căng thẳng và giúp thành phẩm được đồng đều và đạt chất lượng cao hơn

Các điều kiện yêu cầu các đơn vị nuôi trồng chứng minh được việc thực hành phúc lợi và giết mổ có trách nhiệm

Tiêu chuẩn ASC để ra các tiêu chuẩn phúc lợi cao nhất trong các chương trình cấp chứng nhận nuôi trồng thủy sản lớn

Setting The
Standard for
Seafood

Quý vị có muốn tham gia không?

Email: consultation@asc-aqua.org

Tài liệu có sẵn bằng tiếng Anh, tiếng Tây Ban Nha, tiếng Việt, tiếng Pháp, tiếng Đức, tiếng Thổ Nhĩ Kỳ, tiếng Nhật, tiếng Hàn

Các slide chủ đề chuyên sâu về:

2.4 Loài ngoại lai

2.6 Chất Lượng Nước

2.10 Sử dụng năng lượng và phát thải khí nhà kính

2.14 Giai đoạn trước thương phẩm

4.3-4.4 Sức khỏe và Phúc lợi của cá và tôm - Giết mổ

Slide về Tiêu chuẩn Trại nuôi ASC (đường dẫn)

Tiêu chuẩn Trại nuôi ASC dự thảo bản đầy đủ (Đường dẫn)

Khảo sát [đường dẫn]

Setting The
Standard for
Seafood

Tiêu chí: 4.3 – Sức khỏe & Phúc lợi Cá – Giết mổ

4.3.1 Phạm vi: Cá có vây

Các chỉ báo:	Yêu cầu
Chỉ báo 4.3.1.1	UoC phải đảm bảo tất cả cá đều được gây choáng ¹³⁹ trước khi giết ¹⁴⁰ , chỉ sử dụng các phương thức được cho phép, và trong các mốc thời gian như đã nêu trong Phụ lục 10 , Bảng 1 của Tiêu chí 4.3.
Chỉ báo 4.3.1.2	UoC phải đảm bảo cá được gây choáng phải mất ý thức ngay lập tức ¹⁴¹ , và trạng thái bất tỉnh này được duy trì cho đến lúc chết.
Chỉ báo 4.3.1.3	UoC phải đảm bảo cá được gây choáng một cách hiệu quả ¹⁴² , giám sát cá đã được gây choáng nhằm đảm bảo không còn các dấu hiệu sau: cử động nấp mang ¹⁴³ , cử động mắt, cử động cơ thể, phản ứng với kích thích đau (chẳng hạn như chích vào đuôi hoặc gõ vào góc mắt).
Chỉ báo 4.3.1.4	UoC không được sử dụng những phương thức sau để giết mổ cá: <ul style="list-style-type: none">• làm ngạt khí;• CO₂;• ngâm muối;• ngâm amoniac; hoặc• moi ruột.

Tiêu chí: 4.3 – Sức khỏe & Phúc lợi Cá – Giết mổ

4.3.1 Phạm vi: Cá có vây

Các chỉ báo:	Yêu cầu
Chỉ báo 4.3.1.5	UoC phải đảm bảo cá bị giết mổ một cách hiệu quả ⁴⁴ bằng cách giám sát để chắc chắn không còn các dấu hiệu sau: cử động nắp mang, cử động mắt ⁴⁵ , cử động cơ thể, phản ứng với kích thích đau (ví dụ như chích vào đuôi hoặc nhấn vào góc mắt).
Chỉ báo 4.3.1.6	UoC phải có các biện pháp giảm nhẹ tại chỗ tức thời để ứng phó trước tình huống gây choáng hoặc giết mổ không hiệu quả, bao gồm hệ thống dự phòng như gây choáng bằng gỗ.
Chỉ báo 4.3.1.7	UoC có thể sử dụng chất gây mê quá liều để gây choáng và giết cá nếu cá không được dùng cho mục đích tiêu thụ của con người.
Chỉ báo 4.3.1.8	UoC phải phân công một nhân sự chịu trách nhiệm theo dõi phúc lợi cá trong các hoạt động giết mổ.
Chỉ báo 4.3.1.9	UoC phải có sổ ghi chép về giết mổ, trong đó ghi lại tất cả tham số thu hoạch nêu trên cho mỗi lần thu hoạch.

4.3.2 Phạm vi: Cá bàng chài

Các chỉ báo:	Yêu cầu
Chỉ báo 4.3.2.1	UoC phải đảm bảo rằng các Chỉ báo từ 4.3.1.1 đến 4.3.1.9 được áp dụng cho Cá bàng chài.
Chỉ báo 4.3.2.2	UoC chỉ được tái sử dụng một lần đối với cá bàng chài, dù là trên cùng một trại nuôi hoặc chuyển chúng sang điểm nuôi khác ¹⁴⁶ .
Chỉ báo 4.3.2.3	UoC phải tái sử dụng cá bàng chài nếu có thể, hoặc giết mổ, vào cuối chu kỳ sản xuất. Không được phép thả cá lại vào tự nhiên.
Chỉ báo 4.3.2.4	UoC chỉ được tái sử dụng cá bàng chài sau khi đã hoàn thành đánh giá rủi ro, trong đó tối thiểu cần xem xét các yếu tố sau: <ul style="list-style-type: none">• tình trạng sức khỏe của cá hồi và cá bàng chài ở điểm nguồn và điểm đích;• việc đánh giá sức khỏe cá bàng chài phải được thực hiện bởi một bác sĩ thú y hoặc một chuyên gia về sức khỏe động vật thủy sinh, và được thực hiện không quá 2 tuần trước khi tái sử dụng. Việc này phải bao gồm sàng lọc các bệnh liên quan đến cá bàng chài và cá hồi tại vùng nuôi trồng tương ứng;• sự hiện diện của cá bàng chài tại các điểm nuôi nằm quanh bán kính 5km.
Chỉ báo 4.3.2.5	UoC phải nhốt riêng cá bàng chài dùng để tái sử dụng tại UoC.

Tiêu chí: 4.4 – Sức khỏe & Phúc lợi Tôm – Giết mổ

Các chỉ báo:	Yêu cầu
Chỉ báo 4.4.1	UoC phải đảm bảo tôm được giết ¹⁴⁷ ngay lập tức sau khi đánh bắt, bằng cách ngâm vào bồn đá bùn lạnh, hoặc dùng thiết bị điện trước khi ngâm bồn đá bùn lạnh.
Chỉ báo 4.4.2	UoC phải giám sát và kiểm soát nhiệt độ bồn đá bùn lạnh (Chỉ báo 4.4.1) ở mức ≤ 4 °C, và đảm bảo tôm phải được ngâm đủ lâu để giết chết một cách hiệu quả.
Chỉ báo 4.4.3	UoC phải đảm bảo các thiết bị điện được sử dụng đúng theo khuyến nghị của nhà sản xuất.
Chỉ báo 4.4.4	UoC phải đảm bảo tôm đã chết hẳn trước khi tắm Natri metabisulfit.
Chỉ báo 4.4.5	UoC phải đảm bảo tôm được giết chết một cách hiệu quả ⁴⁸ bằng cách kiểm tra chắc chắn không còn cử động phối hợp của thân và chân.

Tiêu chí: 4.4 – Sức khỏe & Phúc lợi Tôm – Giết mổ

Các chỉ báo:	Yêu cầu
Chỉ báo 4.4.6	UoC không được dùng những phương thức sau để giết tôm: <ul style="list-style-type: none">• làm ngạt;• CO₂;• ngâm muối;• ngâm amoniac;• luộc hoặc hấp sống; hoặc• phân thây.
Chỉ báo 4.4.7	UoC phải có các biện pháp giảm nhẹ tại chỗ tức thời để ứng phó trước tình huống giết mổ không hiệu quả, bao gồm hệ thống dự phòng như là nước đá dự phòng hoặc một thiết bị điện khác.
Chỉ báo 4.4.8	UoC có thể sử dụng chất gây mê quá liều để gây choáng và giết mổ tôm, nếu tôm không được dùng cho mục đích tiêu thụ của con người.
Chỉ báo 4.4.9	UoC phải phân công một nhân sự chịu trách nhiệm theo dõi phúc lợi tôm trong các hoạt động giết mổ.
Chỉ báo 4.4.10	UoC phải có sổ ghi chép thu hoạch, trong đó ghi lại mọi tham số thu hoạch nêu trên cho mỗi lần thu hoạch.